

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ, ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΕ159	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο (Χειμερινό)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Αειφορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και βιωματικές μαθησιακές δραστηριότητες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου - Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην ελληνική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=702		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- Προσδιορίζουν τα βασικά σημεία και γεγονότα (κοινωνικά, περιβαλλοντικά, εκπαιδευτικά) της ιστορικής διαδρομής της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης / Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ΕΑΑ).
- Προσδιορίζουν τα κρίσιμα στοιχεία των βασικών κειμένων (π.χ. διεθνείς διακηρύξεις) που καθιέρωσαν διεθνώς την ΠΕ/ΕΑΑ και οριοθέτησαν τα παιδαγωγικά της χαρακτηριστικά.
- Κατανοούν την ανάγκη που έφερε στο διεθνές προσκήνιο την έννοια της αειφόρου ανάπτυξης καθώς επίσης τις διαστάσεις αυτής της έννοιας.
- Να θέτουν μαθησιακούς στόχους στο πλαίσιο υλοποίησης της ΠΕ/ΕΑΑ.
- Κατανοούν τα παιδαγωγικά χαρακτηριστικά της ΠΕ/ΕΑΑ (π.χ. διεπιστημονικότητα, κριτική σκέψη, διασαφήνιση αξιών, ικανότητα δράσης κ.λπ.) και να μπορούν να διαμορφώνουν μαθησιακές δραστηριότητες που εμπεριέχουν αυτά τα χαρακτηριστικά.
- Γνωρίζουν τους εναλλακτικούς τρόπους ενσωμάτωσης της ΠΕ/ΕΑΑ στο σχολείο καθώς επίσης τους βασικούς θεσμούς/δομές που υποστηρίζουν την υλοποίησή της.
- Αναζητούν και εντοπίζουν πηγές εκπαιδευτικού υλικού ΠΕ/ΕΑΑ και να αξιοποιούν αυτό το υλικό στο πλαίσιο σχεδιασμού μαθησιακών δραστηριοτήτων.
- Σχεδιάζουν τα βασικά βήματα ενός προγράμματος ΠΕ/ΕΑΑ στο σχολείο.
- Κατανοούν τα βασικά χαρακτηριστικά του αειφόρου σχολείου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό ασχολείται με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (ΠΕ) και την μετεξέλιξή της, την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ), στο Δημοτικό Σχολείο και πέρα από αυτό. Οι φοιτήτριες/τές ξεκινώντας έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν πώς η ΠΕ/ΕΑΑ εμφανίστηκε ως νέο εκπαιδευτικό πεδίο στους κόλπους κοινωνικών-περιβαλλοντικών κινήσεων και σύγχρονων εκπαιδευτικών ρευμάτων. Επιπλέον μελετούν τα σημαντικότερα σημεία των βασικών κειμένων διεθνών οργανισμών που οριοθέτησαν τη στοχοθεσία και την παιδαγωγική προσέγγιση του πεδίου. Στη συνέχεια γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην έννοια της αειφόρου ανάπτυξης, το κοινωνικο-οικονομικό πλαίσιο που την έφερε στο προσκήνιο, και πώς αυτή επαναπροσανατόλισε την ΠΕ προς την κατεύθυνση της αειφορίας. Αμέσως μετά επικεντρώνονται στους μαθησιακούς στόχους του πεδίου και στα ιδιαίτερα παιδαγωγικά χαρακτηριστικά του, όπως είναι η διεπιστημονική και ολιστική προσέγγιση, η συστημική και κριτική σκέψη, ο προσανατολισμός στις αξίες και η ανάπτυξη της ικανότητας δράσης. Από αυτή τη θεωρητική αφετηρία οι φοιτήτριες/τές είναι σε θέση να κατανοήσουν στη συνέχεια πώς ενσωματώνεται και υλοποιείται η ΠΕ/ΕΑΑ στο σχολείο αλλά και σε άλλα εκπαιδευτικά πλαίσια (π.χ. Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις). Έρχονται σε επαφή με παραδείγματα εκπαιδευτικού υλικού, γνωρίζουν τους βασικούς θεσμούς υποστήριξης της ΠΕ/ΕΑΑ στο Δημοτικό Σχολείο και εισάγονται στον σχεδιασμό μαθησιακών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων ΠΕ/ΕΑΑ. Τέλος, εξοικειώνονται με τα βασικά χαρακτηριστικά του αειφόρου σχολείου.

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, συζήτηση, βιωματικές δραστηριότητες</p>																							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Παρουσιάσεις με μορφή PowerPoint, Χρήση του e-course και του διαδικτύου για μελέτη επιπλέον εκπαιδευτικού υλικού, Ηλεκτρονική επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="643 516 964 613">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="977 516 1305 613">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="643 621 964 676">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="977 621 1305 676">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="643 684 964 781">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="977 684 1305 781">48</td> </tr> <tr> <td data-bbox="643 789 964 919">Εκπόνηση μελέτης (project) ή Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="977 789 1305 919">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="643 928 964 982">Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td data-bbox="977 928 1305 982">5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="643 991 964 1054">Εξετάσεις</td> <td data-bbox="977 991 1305 1054">3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="643 1062 964 1117"></td> <td data-bbox="977 1062 1305 1117"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="643 1125 964 1180"></td> <td data-bbox="977 1125 1305 1180"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="643 1188 964 1243"></td> <td data-bbox="977 1188 1305 1243"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="643 1251 964 1306"></td> <td data-bbox="977 1251 1305 1306"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="643 1314 964 1369">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="977 1314 1305 1369">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	48	Εκπόνηση μελέτης (project) ή Συγγραφή εργασίας	30	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	5	Εξετάσεις	3									Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	48																							
Εκπόνηση μελέτης (project) ή Συγγραφή εργασίας	30																							
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	5																							
Εξετάσεις	3																							
Σύνολο Μαθήματος	125																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<p>Γραπτή εργασία & Συμπερασματική αξιολόγηση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή/και πολλαπλής επιλογής.</p>																							

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΑΣΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ (Από τον Εύδοξο):

- Φλογαΐτη, Ε. (2011). Εκπαίδευση για τον Περιβάλλον και την Αειφορία. Αθήνα: Πεδίο (2006, Ελληνικά Γράμματα).
- Λιαράκου, Γ., Φλογαΐτη, Ε. (2007). Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, Προβληματισμοί, τάσεις και προτάσεις, Αθήνα: Νήσος.
- Γεωργόπουλος Α. (2014). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Ζητήματα Ταυτότητας, Αθήνα: Gutenberg.
- Φλογαΐτη, Ε. (2011). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αθήνα: Πεδίο (2006, Ελληνικά Γράμματα, Α έκδοση 1993).

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- Εκπαιδευτικό υλικό που παρέχεται μέσα από το e-course.
- Γεωργόπουλος, Α. (επ) (2005). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Ο νέος πολιτισμός που αναδύεται, Αθήνα: Gutenberg.
- Γεωργόπουλος, Α., Τσαλίκη, Ε. (1993). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Αρχές, Φιλοσοφία, Μεθοδολογία, Παιχνίδια & Ασκήσεις, Αθήνα: Gutenberg.
- Δασκολιά, Μ. (2004). Θεωρία και Πράξη στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Δημητρίου, Α. (2009). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Περιβάλλον, Αειφορία. Θεωρητικές και Παιδαγωγικές προσεγγίσεις, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Παπαδημητρίου, Β. (1998). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Σχολείο: Μια Διαχρονική Θεώρηση, Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιωργος Δαρδανός.
- Ράπτης, Ν. (2000). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Αγωγή: Το Θεωρητικό Πλαίσιο των Επιλογών, Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιωργος Δαρδανός.
- Ταμουτσέλη, Κ. (επ) (2009). Δημιουργώντας Βιώσιμα Σχολικά Περιβάλλοντα, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Τσαμπούκου-Σκαναβή, Κ. (2004). Περιβάλλον και Κοινωνία: Μια Σχέση σε Αδιάκοπη Εξέλιξη, Αθήνα: Καλειδοσκόπιο.
- Frey, K. (1998). Η «Μέθοδος Project»: Μια Μορφή Συλλογικής Εργασίας στο Σχολείο ως Θεωρία και Πράξη, Μάλλιου, Κ. (μτφ), Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.

- Φλογαΐτη, Ε. & Λιαράκου, Γ. (επ.) (2009). Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη: Από τη Θεωρία στην Πράξη. Αρχάνες: ΚΠΕ Αρχάνων. Διαθέσιμο στο: <http://www.env-edu.gr/Documents/Flogaiti-Liarakou.pdf>
- Χρυσαφίδης, Κ. (1994). Βιωματική – Επικοινωνιακή Διδασκαλία, Gutenberg, Αθήνα.
- Huckle, J., Sterling, S. (ed) (1997). Education for Sustainability, London: Earthscan Publications.
- Orr, D.W. (1992). Ecological Literacy: Education and the Transition to a Postmodern World, State University of the New York Press.
- Palmer, J.A. (1998). Environmental Education in the 21st Century: Theory, Practice, Progress and Promise, London-NY: Routledge.